

jeg, at det kan rettelig forstaaes saaledes, at han seer sig istand til at hjælpe sig selv uden den omhandlede Lovbestemmelse.

**Ploug:** Jeg er fuldstændigt enig i den høitærede Ministers Bemærkninger om Statens Forhold til Kunsten, og det var, idet jeg karakteriserede Kunstakademiet som forældet, kun min Mening at betegne denne Form for Kunstens Understøttelse fra Statens Side som forældet, og ikke det, at Staten overhovedet understøtter Kunsten. Jeg troer nemlig, at Staten kunde understøtte denne paa en endnu mere kraftig og tidsvarende Maade, deels ved tilstrækkeligt at understøtte ligesom de ældre Kunstnere, der have store Fortjenester, men som paa Grund af deres Alderdom ikke mere kunne arbejde, og deels ogsaa paa en Maade, som ikke er forsøgt i den Tid, hvori vi her have haft vor frie Forfatning, nemlig ved at bestille Kunstværker hos Kunstnere, naar der findes rimelig og fornuftig Anledning hertil. Dette ligger aldeles ikke udenfor Statens Formaal. En bedre Maade at understøtte Kunsten paa er endelig, ikke blot at affpise Akademiets Skole med disse fattige 4,500 Rdl., men at tage Kunstskolen i sin egen Haand og udstyre den saa rigeligt, som den behøver for fuldkomment at naae sit Formaal. Jeg troer, at der bør gjøres større Forbringinger, end der vil kunne opnaaes for denne lille Sum. Man har andetsteds gjort en forunderlig falsk Slutning. Man siger: Det at holde Skole kan være en Industri, altsaa er det at holde Skole en Industri; men det er ganske urigtigt. Der gives flere end et Slags Skolehold, der ikke kunne være Industri, fordi de ikke kunne betale sig, og det er netop Tilfældet med Kunstskoler. Det store Apparat, der hører hertil, kunne private Folk ikke bringe tilveie; skal det bringes tilveie, da maa Staten vise sin Anerkjendelse af Kunsten ved at underholde saadanne Skoler. Man vil saa gjerne henvide al Underviisning til Private, og hvor Private kunne besørge den forsvarligt, er der heller ikke Grund for Staten til at tage sig deraf.

Det er f. Ex. et stort Spørgsmaal, om vore lærde Skoler bør bibeholde deres 2 nederste Classer; thi den Underviisning, der gives deri,

kan meget godt besørges i Communeskolerne og i private Skoler. Men man har slet ikke taget Hensyn til, at hvis man henviste al Skoleunderviisning til den private Industri, da lukkede man Døren for alle Uformuende og gjorde Videnskab og Kunst til Monopol for de Formuende. Kun Staten kan tage Hensyn til, hvor Talentet og det gode Hoved findes, men hvor der ikke er Gøne til at betale en dyr Underviisning. Det er ikke længe siden, at jeg deltog i et Selskab af ældre og yngre Mænd, for at fejre en Fæst for en Huusmands søn fra Thyen, og ved samme Leilighed blev da nævnt 2 andre Huusmands sønner fra Thyen, der ligesom han havde indlagt sig stor Ære som Videnskabsmand. Dersom denne Kunstskole ikke havde bestaaet, da havde Bertel Thorsvaldsen ikke været til som Kunstner, og hans Musæum ikke staaet tæt her ved, men han var død som Billedskærer og Skibstømmer paa Holmen.

**Indenrigsministeren:** Jeg kan kun udtale min Glæde over, at de høiere Interesser, der ikke allevegne findes den Anerkjendelse, de fortjene, i Landstinget synes at finde et Bærn. Jeg har ofte med Bællagelse hørt, at man har stemplet Kunsten, som om den var halvt et Onde, og som om den kun fandt en Slags Retfærdiggjørelse derved, at den kunde være f. Ex. en Meubelsnedker til Nytte med Hensyn til Formen af hans Meubler o. s. v. Det kan altsaa kun være mig hjært, at den har fundet varme Talsmænd. Jeg troer, at med Hensyn til det nu foreliggende Spørgsmaal — for at vende tilbage til det reent Praktiske — vil det være ønskeligt, at Loven vedtages, som den foreligger, og at det forbeholdes Kirke- og Underviisningsministeren, efterat det Tilbud om at bringe Hovedtrækkene i Akademiets Ordning ind under den lovgivende Magts Afgjørelse er blevet forkastet, at benytte den Møndighed, som han utvivlsom er i Besiddelse af, til med Hans Majestæts Bisfald at ordne Sagen.

**Ploug:** Jeg glemte før at tilføie, at jeg naturligtvis skal holde mig den høitærede Ministers Raad efterrettelig og ikke forsøge at stille noget Endringsforslag.